

Thuisleren mag geen buisleren worden voor jongeren met een ontwikkelingsstoornis

RIA VAN DEN HEUVEL DIRECTEUR CENTRUM ZITSTIL [0477 59 22 54]

Hopelijk kunnen we het coronaschooljaar behoorlijk afsluiten en beleven we daarna toch allemaal iets wat op vakantie lijkt. Het ziet er wel naar uit dat we ook in het nieuwe schooljaar periodes van lockdown en thuisleren zullen meemaken. Een helder en goed uitgewerkt samenwerkingsmodel tussen kind, ouder en school is daarom meer dan ooit aan de orde.

Stress, onzekerheid en zwaardere belasting.

Ouders waarderen de vele uren en inspanningen van onderwijzers, maar stellen zich ook heel wat vragen. Ze zien hoe hun zonen en dochters hun vrienden en leerkrachten missen. Hoe kinderen met een 'etiketje' struggelen met afstandsleren en de vele schoolopdrachten. Ze stellen vast dat er heel veel ondersteuning en sturing nodig is. Ondersteuning die ze zelf niet altijd kunnen geven. Geen tijd, zelf aan het werk, geen kennis, geen geduld, nog andere kinderen in de buurt, te klein behuist, geen of onvoldoende computer(s) in het gezin ...

Bovenop alle andere stress is er grote bezorgdheid over het mentale welzijn van kinderen en jongeren én een grote onzekerheid over de impact van de coronamaatregelen op hun schoolcarrière.

Onderwijs op afstand weegt extra zwaar voor kinderen met leer- en ontwikkelingsstoornissen zoals ADHD, dyslexie, dyscalculie, autisme en de coördinatie-ontwikkelingsstoornis DCD. Dat horen wij aan de telefoon en bleek ook uit een bevraging van de UGent. Er komt bovendien dat ouders van kinderen met een ontwikkelingsstoornis veel meer tijd in hun kind en het schoolwerk moeten investeren dan ouders van andere kinderen. Diezelfde ouders ondervinden ook meer problemen met de hoeveelheid taken en moeten meer inspanningen leveren om hun kind gemotiveerd te houden. Wat zeker niet altijd lukt en voor frustratie op beide fronten zorgt. In normale tijden is er ondersteuning in de vorm van bijles, logopedie of psychotherapie. Dat viel de voorbije maanden grotendeels weg. Ook het ontbreken van live lessen weegt zwaarder door voor kinderen met dan zonder ontwikkelingsstoornis.

Thuisonderwijs stelt kinderen met een ontwikkelingsstoornis en hun ouders dus voor een extra grote uitdaging.

Thuisonderwijs stelt kinderen met een ontwikkelingsstoornis en hun ouders dus voor een extra grote uitdaging. “Het lijkt ons dan ook belangrijk om sterk in te zetten op ondersteuning van deze kinderen en ouders”, roepen de onderzoekers op. “Dat kan door duidelijkheid en structuur te bieden, actief virtueel aanwezig te zijn in het geval van vragen, en kortere, eenvoudigere, of minder taken te overwegen.”

Emotioneel kwetsbaar

Het is pas in de middelbare school dat jongeren stilaan in staat zijn om meer abstract te redeneren en om meer ingewikkelde of logische denkprocessen te hanteren. Executieve functies waaronder bv. kunnen plannen en organiseren, tijdsbeheer of impulscontrole, ontwikkelen nog verder tot in de jongvolwassenheid. Dat gebeurt bij iedere jongere op een ander ritme en in een ander tempo. Daardoor wordt het zelf kunnen plannen en flexibel denken vaak overschat. Dit betekent dat jongeren hulp nodig hebben om verbanden te zien. En alhoewel een adolescent al tot meer cognitieve reflecties in staat

is, vindt er juist op datzelfde moment ook een grote emotionele ontwikkeling plaats. Dat geeft soms rare sprongen. Korte termijn beslissingen en ondoordachte besluiten kenmerken deze periode. Het emotioneel systeem is hypergevoelig en kwetsbaar. En onvoorspelbaar.

Bovendien werken de digitale tools en het afstandsonderwijs het best voor leerlingen die academisch sterk zijn en een grote schoolse betrokkenheid hebben. Dat is zeker niet het geval voor de meerderheid van de jongeren. Interactie, feedback en professionele ondersteuning van leraren zijn dus uiterst belangrijk voor elke leerling, maar nog veel meer voor jongeren met ADHD of een andere leer- of ontwikkelingsstoornis.

Aangepaste methoden en een gedifferentieerd aanbod

Ik hoop uit de grond van mijn hart dat het volgende schooljaar weer 'normaler' zal verlopen. Toch bereiden we ons maar beter voor op andere vormen van onderwijs want mogelijk volgen er nog periodes van thuisleren. Ik zie vooral ook opportuniteiten. Laat ons volop de kaart trekken van aangepaste methoden en onderwijs waarbij we niemand achterlaten. En al zeker niet doordat een kind het vooropgestelde minimum aan kennis niet haalt bij gebrek aan de juiste ondersteuning.

Laat ons jongeren met een grotere kwetsbaarheid voor één keertje absoluut voorrang geven. Meer voortijdige uitstroom van jongeren uit het middelbaar onderwijs kunnen we ons niet permitteren. Een laptop en een opleiding om die goed te gebruiken, zijn de minimumvoorwaarden waar elk kind recht op heeft.

De hele klas aansturen zoals men dat meestal gewoon was, met voor elke leerling hetzelfde pakket, behoort definitief tot het verleden.

De hele klas aansturen zoals men dat meestal gewoon was, met voor elke leerling hetzelfde pakket, behoort definitief tot het verleden. Dankzij de technologie kunnen we iedereen op zijn niveau ondersteunen en naar een hoger niveau brengen. Daarom pleit ik voor een gedifferentieerd aanbod uitgewerkt in functie van het talent, de voorkennis, het 'niveau' en de interesse van de individuele jongere.

Leerlingen, leraren én ouders ondersteunen

Betrokkenheid en engagement creëren en stimuleren, is moeilijk via afstandsonderwijs. Daarom vraagt centrum ZitStil om 100 procent in te zetten op interactie, feedback en emotionele en andere ondersteuning door leraren. Dat is absoluut noodzakelijk bij het leren.

Gemotiveerde leraren blijven belangrijk bij het leren, en maken het verschil. Elke leerkracht moet daarom de kans krijgen om extra opgeleid en ondersteund te worden om de leerstof volgens een aangepaste onlinemethodiek aan te bieden.

Laat ons ook alles op alles zetten om een voldoende krachtige en motiverende thuisleeromgeving te creëren.

Laat ons ook alles op alles zetten om een voldoende krachtige en motiverende thuisleeromgeving te creëren. Geef ouders daarvoor tijd en ruimte. Maar vooral ook ondersteuning en goede richtlijnen en methoden om hun kinderen bij te staan. Een helder en goed uitgewerkt samenwerkingsmodel tussen kind, ouder en school is meer dan ooit aan de orde.

Centrum ZitStil blijft die opdracht opnemen, met onder andere (web) workshops, trainingen en psycho-educatie. En met meer overtuiging dan ooit, want thuisleren mag geen buisleren worden.

Ria Van Den Heuvel
directeur centrum ZitStil
[0477 59 22 54]